

ST.

ILAV

19. des. 1946
58. årgang
Nr. 49-50/51-52

Hjertenes fest

In terra pax

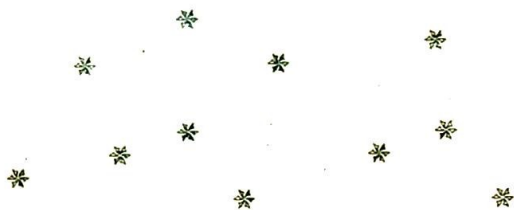
De tre søylene

Juletradisjoner i gammel
tid

Dominikanere i Versailles

Her hjemme
og derute

40
øre

En
velsignet
julefest
ønskes alle
våre lesere!

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk kalender:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, telefon 14 161.

Fromesse kl. 7.
Stille messe kl. 8,15.
LOW MASS kl. 9,45.
English Sermon.

Høgmesse med preken kl. 11.
Aftengudstjeneste kl. 19.

St. Hallvarðs kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 80 868.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 42 324.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Kl. 18 Aftengudstjeneste.

Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17,
Stabekk.
Soknepresten, telefon 37 735.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 74 590.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.
Prestegården, telefon 58 121.

Høgmesse kl. 9,00
Aftengudstjeneste kl. 17.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45
Aftengudstjeneste.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,30.
Høgmesse kl. 11.
Aftengudstjeneste.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.
Foredrag med sakramental velsig-
nelse kl. 19.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.
Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.
Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 11,00
Aftengudstjeneste kl. 18.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen
Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 19.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

**Søndag 22. desember: 4. søndag
i advent.** Ep. 1. Kor. 4, 1—5. Ev.
Luk. 3, 1—6.

Mandag: Ferialdag.

Tirsdag: Vigiliedag.

Onsdag: 1. juledag. 1. messe: Ep.
Titus 2, 11—15. Ev. Luk. 2, 1—14.
— 2. messe: Ep. Tit. 3, 4—7. Ev.
Luk. 2, 15—20. — 3. messe: Ep.
Hebr. 1, 1—12. Ev. Joh. 1, 1—4.

Torsdag: 2 juledag. Ep. Ap. gj.
6, 8—10; 7, 54—59. Ev. Matt. 23,
34—39.

Fredag: Johannes, apostel og
evangelist.

Lørdag: De uskyldige barn.

Søndag: Søndag i oktaven. Ep.
Gal. 4, 1—7. Luk. 2, 33—40.

Mandag: Dag i oktaven.

Tirsdag: Silvester, pave og be-
kjenner † 335.

Onsdag: 1. nyttårsdag. Ep. Tit.
2, 11—15. Ev. Luk. 2, 21.

Torsdag: Oktavdag.

Fredag: Oktavdag.

Lørdag: Oktavdag.

**Søndag 5. januar: Kristi navne-
fest.** Ep. Ap. gj. 4, 8—12. Ev.
Luk. 2, 21.

Mandag: Hellig tre kongers dag.

Tirsdag: Dag i oktaven.

Onsdag: Dag i oktaven.

Torsdag: Dag i oktaven.

Fredag: Dag i oktaven.

Lørdag: Dag i oktaven.

**Søndag 12. januar: Høytidelighol-
delse av Hellig tre kongers fest.**

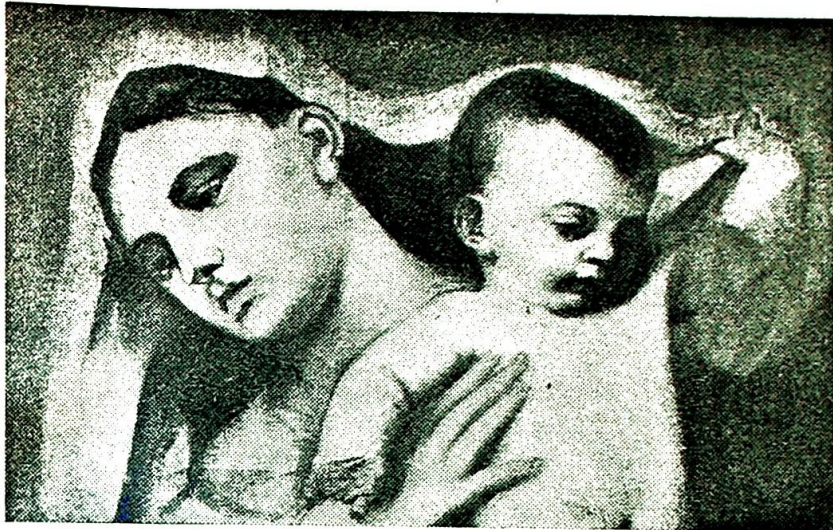
**N.B. Søndag 12. januar tilfaller
kollekten misjonen i Afrika.**

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, telefon 9 028.
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, telefon 2 238.
Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

Hjertenes fest

Av

mgr. Njelstrup

*Aldri du eldes, du hjertenes fest,
alltid ditt budskap er nytt,
og i hvert hjem hvor du hilses som gjest,
englenes lovsang har lydt:*

*Fred over jorden for hjerter som tror —
skapningens fred med sin Gud —
fred mellom folkene vider om jord.
Det er Guds kjærlighets bud.*

*Aldri forstummer det hellige krav,
tolket av englenes sang.
Jul etter jul over jord, over hav
går det med klokkenes klang.*

*Du som med smerte når julen går inn
minnes din synd, dine fall,
husk at kun én kan gi fred i ditt sinn —
Barnet i Betlehems stall.*

*Kom da, velsignede jul med din fred.
Lenge vi sukket og bad.
Hender som kjempet og hjerter som led
læger du med dine kvad.*

*Da kan vi vandre til klokkenes klang
glade til Betlehems stall.
Glemt er all nød, og med jublende sang
takkende Gud for hans kall.*

*Skrevet med blod er Guds veldige ord:
«Himmel og jord skal forgå»,
men om hans kjærlighet, mektig og stor,
at den til evig bestå.*

*Ja, ti hans kjærlighets herligste verk
har oss i Betlehem møtt.
Derfor er lovsangen malmfull og sterk:
«Kongenes konge er født!»*

heter *romhelgen*, og også den har kastet glans over de gode gamle tider. Romtoddyen har nok hatt en finger med i spillet, men begrepet romhelgen har en dypere betydning, nemlig i det velsignede gamle ord — at hvor der er hjerterom er der også husrom.

Ordet *nei* var for våre forfedre et temmelig ukjent begrep. En behøvet ikke ha noen bekymringer for ly til natten eller å holde på sulten, hvis der var en bondegård i nærheten. Forgjeves banket en ikke på en dør som egentlig aldri var lukket. Det var bare å komme inn, så fikk en mat og hvile, — hjerterom.

Denne romhelgen — dagene mellom jul og nyttår, — er en utpreget festens tid. Da laget en gjestebud, og da fór en til gjestebud, mens ungdommen raste i «julkut» med gårdens hester så jentene skrek over seg og mangen fredelig vandrer gikk i grøften.

Har en opplevd en romhelg på en god, gammeldags bondegård, da er dette noe som aldri vil gå av minne. Det er nettopp de gode minners tid romhelgen er. Kan du høre gjenklangen av dem nå — klangen fra dombjellekransen og snøens knitring under sledemeiene der vi fór avsted fra fest til fest over de frosne landeveiene?

Nå skulle jo også romhelgen ta slutt, men dermed var en ikke ferdig med den festivas en var kommet så godt inn i. Ganske naturlig gled en over i nyttårshelgen og alt det som var forbundet med den, — og det var sannelig ikke så lite.

Nyttårskveld regnes som en av de store høytidsdager. Meget av julekveldens festbruk kommer igjen, men i en noe avbleket form. Nå ble ny halm bredd på golvet istedetfor julehalmen, og fuglene fikk seg et nytt nek. For å beskytte husdyrene brukte en de samme midler som på julekvelden, — stål, eller korsets tegn på stall- og låvedør, salt eller kirkegårdsnull i krybbene osv. Noen ekstraforpleining som på julekvelden fikk dog ikke kreaturene nyttårsaften.

Den egentlige høytidelighet begynner ved kvellsmaten. Da er det duk på bordet og lysene er tent som på julekvelden. Festrettene er som regel de samme, lutfisk og grøt, og måltidene innledes og avsluttes i fromme heimer med salmesang og bønn. En og annen magisk skikk gjør seg også gjeldende. Husmoren legger korn av forskjellig slags på bordet ved siden av brødet, og hyller det siden inn i duken — for å få en rik høst. Husbonden tar tre-fire lange skjefull av gjøten for hvete, rug og havre for at aksene skal bli lange og for at alt skal gå bra ved innhøstingen.

Nyttårsaften var fylt av mystikk, og svarer for så vidt til julenatten. Nå kunne en vond heks komme og sette vondt over buskapen, samtidig som hun innviet sin datter i trolldommens mysterier. Klokken 12 får dyrene talens bruk. De døde holder til i kirken nyttårsnatt og spiller kegler med dødningseskaller. Uhyggestemningen er rendyrket, men reduseres ved at nissen også nyttårsnatt får sitt fat grøt satt ut på låven.

Blandt de mest interessante av nyttårets tradisjoner er den som utgår fra den innbyrdes stilling mellom nyttårsnoet og den omtrent samtidig synlige «aftenstjerne». Denne stjernerne er nyttårsnatts tjener. Går aftenstjernen opp for nyttårsnatt, betyr det godt år, hvis det motsatte er tilfelle betyr det dyrtid. En bør se månen fritt så ikke trær eller liknende skygget for den. Framfor alt gjelder det at en ikke må være tomhendt i det avgjørende øyeblikk. Helst skal en ha et brod eller noen penger i hånden. Da vil det ikke bli fattigdom i huset.

En betydningsfull side av nyttårets folketro er alle mer-

ker og varsler for det kommende år. En alminnelig regel er at det varsler lykke, hvis en på årets første dag møter en mann, men ulykke hvis det er en kvinne. Særlig måtte en passe seg for gamle kjerringer.

Den første som kommer inn og ønsker godt nyttår, fører også lykken med seg inn i huset og skal trakteres på beste måte. Den første fremmede mannsperson som kommer til gården på det nye år, er husfruens nyttårs gave. Neste mann tilkommer den eldste av døtrene, mens dens første kvinne er bondens nyttårs gave. Meget viktig er det at forbindelsen alltid gjelder to personer av forskjellig kjønn. De mannlige besøkende får framfor alt sin tilknytning til spinningen. Rokken er nå kommet fram etter helgen, og kvinnene sitter spent og venter på den første mannlige besøkende. Han blir rokkemann til den pike han treffer ved rokken. For øvrig gir den gamle, gode folketro også beskjed om karde-mannen, ulltuften, veverkallen, sopkallen osv.

— — —
Et eventyr forteller, og det er kanskje med et visst vemot vi hører dets innledende ord: Det var engang! Ikke desto mindre vil tradisjonen tenne minnenes blanke lys hver gang smilet tindrer mot fryd, fred og fest!

Hostis Herodes Impie

Vesperhymne til Epifania —
etter *Breviarium Nidrosiense* 1519.

*Herodes, seg, kvi ottast du
for Kristi kome? Kann du tru,
at han som er i Himlen drott
tek frå deg jordisk land og slott?*

*Det vismenn som hans stjerna såg
og fylgde ho dit barnet låg,
dei søkte ljøs i ljøsens skin,
bar gâvor fram til drotten sin.*

*Gudslammet som i Jordans flod
til dåpen rein og heilag stod,
som bore hev all syndeskuld,
han skirslar oss som dyrast gull.*

*Og høyr, den nye skaparmakt
ligg løynd i ordi han hev sagt!
Sjå, vatnet glør i purpurglans,
vert edel vin på bodelt hans!*

*Hoglova er du, Frelsar stor,
som vilde koma til vår jord,
med Fader din og Anden kjær
i alle ævor lova ver!*

Ved Ragnhild Foss.

De ukatolske enten — eller

4.

Julemysteriets humanisme

Det er julens mysterium som gjør at ordet *humanisme* får så stor verdi for oss katolikker. Vår Gud har forenet sin natur med menneskenaturen, og da må den i høy grad være verd vår oppmerksomhet og aktelse.

Før Kristi komme ble botspredikanten Johannes sendt til menneskene, og ennå meget lenge før *det* skjedde, fortalte profeten Isaias hvorledes Johannes da skulle uttrykke seg. Røsten i ørkenen skulle forlange at Herrens veier ble gjort rette: «Alle daler skal fylles, alle fjell og hauger skal senkes; de krokede stier skal rettes og de knudrede jevnes ut.»

Det er tydelig at Johannes ikke skulle gi denne ordre til veivesenet i Palestina. Det var Gud-menneskets komme i menneskesjelene som skulle forberedes.

Men er profetens *sjelelære* noe særlig interessant? Den sier jo bare at de to dypestliggende synder, hovmotet og dovenskapen, må fjernes fra sjelen, — og det har vi da hørt før? Ja, men det står noe mer i profetien. Det står at når hovmod og dovenskap er utryddet, så kan det bli *orden og sammenheng*. Sjelen vil bli en rett og harmonisk vei hvor Gud-mennesket kan gjøre sitt inntog.

Den kristne humanisme har to fiender som begge er like uskikket til å skape sjelelig harmoni. Først har vi den hovmodige, den overdrevne individuelle selvhevdelse. Den står i skarp opposisjon til julemysteriet, til dyrkelsen av en Gud som også er et barn og som krever at mennesket skal kunne vise barnlig hengivenhet og underkastelse. En av dens ypperste profeter er Nietzsche, — han som hevdet at dersom det hadde eksistert en Gud, ville ikke han — Nietzsche — kunnet holde ut tanken på at han ikke var det selv!

Dernest har vi den dovne humanisme, den overdrevne selvpoppivelse. Også den står i opposisjon til julemysteriet. Den er lite tilbøyelig til å gå med på at menneskene har en så høy verdighet at Gud selv kan komme til jorden og forklare dem de evige sannheter. En stor landsmann av Nietzsche, Gotthold Ephraim Lessing, har sagt: «Om Gud i sin høyre hånd holdt sannheten innelukket, og i sin venstre den levende streben etter sannhet, — selv om det skulle være med det tillegg at jeg alltid og evig kom til å ta feil, — og han sa til meg: *velg*, — så ville jeg i ydmykhet gripe fatt i hans venstre hånd og si: Far, gi meg denne her. Den rene sannhet er jo bare for deg alene.»

Hvor forskjellige og hvor like Lessing og Nietzsche er! Den ene er for ydmyk til å ta imot den evige sannhet. Men til gjengjeld får han jo lov til i all evighet å ha nok med seg selv og sin streben etter sannhet, uten å måtte ha bryet med å innrette seg etter Guds virkelighet. (Evigheten fylt av villfarelser! For et forferdende perspektiv!) Den andre er for stolt til å tåle noen Gud over seg. Dermed blottstiller han seg også som et bortskjemt barn. Ingen må være større enn ham.

Men Lessings selvtilstrekkelige «ydmykhet» og Nietzsches barnslige selvtilstrekkelighet inneholder ikke to

kontrære krefter som *samordnes* i et rikt omfattende sjeleliv. Kraftene er i konflikt. Et menneske er ikke så opphøyet at det kan dyrke seg selv og gi avkall på all ydmykhet, og det er ikke så ufullkomment at det må oppgi for sin egen del å komme i stabil kontakt med virkeligheten.

Overfor denne lemlested over- og undermenneskelighet står julemysteriet med sin enkle menneskelighet. Mennesket er ikke selv, men det er *rettet mot* en Gud som både er en allmektig verdensstyrer og et hjelpeløst barn i en krybbe. Og mennesket er i stand til å nedbryte hovmotets fjell i seg og bøye seg for barnet. (Tenk om Nietzsche endog skulle finne at den som var større enn ham, var et barn!) Og det er i stand til å utfylle dovenskapens lavplatå og motta den krevende guddommelige sannhet som barnet kom til jorden for å forkynne, — den som skal gjøre menneskene frie.

Og det merkelige er at bare denne *samtidige* selvhengivelse og selvhevdelse er i stand til å bringe enhet i sjelelivet, — ikke den eksklusive selvpoppivelse eller den eksklusive selvdyrkelse.

Både—og.

JULENS BOK

Tonec, Tekst og Bilder

Under redaksjon av Arne Dørumsgård og Øystein Jorgensen har forlaget Fabritius & Sonner utsendt et ualmennelig vakkert verk som helt dekker sitt ellers nokså fordringsfulle navn «Julens Bok». Men det er virkelig julens bok — julen selv fra evangeliets egen tale over alle de kjente og kjære julesalmer og julesanger med noter til, fram til vår egen tids julediktning hvor vi treffer både Nordahl Grieg, Wildenvey, Øverland og Reiss-Andersen. Dertil kommer store og skjønne helsides reproduksjoner av julens billedkunst slik som verdensnavner som Botticelli, Dürer, Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Raffael, Rembrandt m. fl. har framtryllet den — for ikke å glemme vår egen gamle katolske kirkekunst som det finnes tallrike prøver på.

Hele verket kan ikke anbefales varmt nok til de hjem som ønsker å gi barna sans for ekte og sann kunst. Det kan ikke skje bedre enn gjennom julens sange som de jo allerede tidlig får kontakt med — ikke minst derfor bør en hilse en helt igjennom norskpreget julebok med glede.

For oss katolikker har den tillike særlig verdi på grunn av de mange herlige bilder av Gudsmoren som det bringer. «Julens Bok» bør ikke savnes i noe hjem.

E. D.-V.

De tre søylene

Av PETER SCHINDLER

Hvis et enkelt menneske samler all sin erkjennelse, sine opplevelser og sine erfaringer i en sum og ser dem som bare et utsnitt av alt det som hele menneskeheten har forstått, gjennomlevd og lært — som hans eget liv jo bare er en dråpe i menneskehetens evig bølgende osean — ja, så må det svimle for ham, fordi alt flyter, beveger seg, utvikles, strides, vokser, forandres, forgår, gjenoppstår..... hjulet, Jacobus fortalte om, står aldri stille men maler fortære og fortere dag for dag. Maler også blod, maler tårer, maler angst.

I denne svimmelhet søker så dette menneske et holdepunkt som en på det slingrende skipsdekk under den rasende farten midt i de brølende kreftene griper etter hva det skal være for ikke å styrte om, falle over bord, synke.....

Og dette menneske griper da naturligvis rett for. Han søker holdepunktet sitt i seg selv, i personligheten, i jeg'et, i subjektiviteten: «jeg kan ikke la andre tenke for meg! Riktig eller galt men det jeg synes må jo være sanheten! Jeg kan ikke la andre skrive mine brev, jeg må være min egen lov og se å slå meg gjennom livet som vi alle gjør det! Og jeg kan ikke i dypeste forstand feste hjertet mitt til noen eller noe annet enn meg selv — ting smuldrer, mennesker sviker, naturen dør — har jeg ikke evig liv i meg selv er det intet evigere liv — kan jeg ikke beruses av min personlighets rikdom er det ingen høyere salighet.....»

Dette menneske klamrer seg med den forlistes fortvilelse til seg selv i det han tenker at det er en sikker søyle — men så oppdager han at det bare var noe løst noe han søkte tak i så personligheten framdeles ble virvlet med i tidenes og kreftenes bølgeslag — og først da lyder skriket: «Frels meg Herre, jeg forgår!»

Så føler mennesket at en hånd griper hans. Ikke en hånd som krampaktig under oppbyden av alle krefter kjemper for å holde ham oppe over malstrømmen — men en hånd som tilhører en menneskesønn, bare at den sterke ro ikke er av Adams kjøtt og blod.

Og den som rakte ham hånden fører ham inn mot den faste kyst og gir ham bolig i sitt hus, men ikke som gjest og heller ikke som en forlist stakkar. Nei, som en elsket sønn. Og som han etter hvert blir sterkere og friskere får han lov til å ferdes fritt om i hele huset, lærer det å kjenne inn i dets lønnligste kroker og finner trygghet i dets urokkelige ro, fred i dets skjønnhet og nytt liv ved dets bord. Og gjennom hans hjerte går et salig sukk:

«Herre, hvor er det godt å være i ditt hus!»

Om det så er noen som senere vil spørre ham: «Men hva er det egentlig som gjør deg så trygg?» — Ja, så vil han peke på sitt Gudshus tre store

søyer som gir det styrke mot verdensuværet utenfor:

Dogmene, sakramentene, liturgien.

Dogmene ble ham jo gitt istedetfor hans eget hjernespinn, i stedet for hypoteser og teorier, i stedet for omtrentlig skjønn og gjettverk. Deres uendelig klare system som omfatter alt i altet: Atomet og kloden, menneskehjertet og Gud, historien og den enkelte, reiser seg i selve sannhetsstyrken i Guds åpenbaring og forener seg i den logiske og enkle forståelighet i mennesketale. Det gir styrke å møte det eneste som ikke kan diskuteres men blir trodd fordi kilden til dets erkjennelse er Gud og ikke ens egne tanker.

Sakramentene skjenker ham jo Guds eget liv i hans indre — Gudslivet én gang levet og lidt av Guds sønn i menneskeskikkelse og av ham etterlatt menneskehjerter som ikke kan mettes av noe mindre enn Gud selv. Ikke egen hunger etter Gud, ikke egen famlen etter feste, ikke egen strid med kjød og blod og verden, men Gud selv som i sin sønn, menneskets menneskevordne bror, leger syndens sår, nærer hjertets gjenfødte liv fra dåpens stund, hel- ligger pakten, salver dødens sår. Det gir styrke å føle vekten lagt på Gud og ikke i oss selv!

Liturgien, Guds barns velopplærte og veloppdradde tale på Gudsrikets morsmål, elsket som vårt eget språk — avløsningen av hjertenes uartikulerte skrik, erstatningen for sinnets forvirrede famlen og tankens forstyrrede stammen på farsnavnet. Felleskapet i Gloria, enheten i Credo og all tales tien når Ordet taler med mennesketunge og blir brød for verdens liv og vin til sjelehelse. Det gir styrke når en bønn går opp i alles bønn — og i Guds enbårne sønns bønn.

Men om han en dag møter et verdens barn som spør ham: «Men synes du ikke det er ensformig og kjedelig å være havnet fra livets brusen og bølgeslag inn i den høye, enstonige stillhet selv om den gir ro og fred?» — Ja, så svarer han: «Nei! For det er ennå brus og bølgeslag tilbake inne i meg, og sterke krefter kjemper ennå i min sjel, selv om jeg sikker på utfallet av kampene. Og i min Guds hus er det intet Vacuum — ingen død ro men en levende stillhet, fylt med energiens hellige susen, tonende av himmelsk velklang. Og jeg har nok å gjøre hele min livstid med å få alle min sjels stormslåtte strenger stemt etter Guds harmoni som den klinger i hans hellige ord. Det er bare det at alt dette ikke mer er en desperat kamp men et energifyllt arbeid, en uopphørlig streven med likeløp og virvler, med avsporing og rettledning, med spenning, med stigning mot en klimaks utenfor vår eksistens. Jeg er grepet av Kirkens mysterium — jeg er ikke lenger alene men catholicos, i årsak-

Juletradisjoner i gammel tid =

Folkelek, musikk, og folkviser

Ved siden av så mye annet har julen ned gjennom århundrene også vært lekens gylne tid. Dette gjelder ikke bare for barna, men også for den voksne ungdom, ja endog for dem som er kommet langt opp i årene. For så vidt har julen vært en gullgrube for vårt kjennskap til folkeleker, danser, folkemusikken og folkevisene. Alt dette blomstret opp i hele sin brokete prakt ved jul. Hertil kommer at en ved siden av de egentlige leker også hadde opptog, parodiske brudevielser osv. Til de stående fornøyerse hørte å kle seg ut og gå julebukk og julegeit, en landeplage som herjet fra gård til gård, men som likevel ble mottatt med god bevertning overalt. Vel kjent tør det også være at en kjørte julkut, og da gikk det så varmt for seg at det ikke var greit for en stakkars fotgjenger å holde seg på landeveien.

I det hele tatt fulgte der temmelig mye bråk og spetakkel med den underholdning en skaffet seg i denne tid. Det hele har kulminert nyttårsnatten da det het at jo galere, desto bedre. En skikk som synes å ha vært meget alminnelig er å «skyte ut» det gamle året. Noen steder skjøt en flere skudd over båtene for at en skulle unngå alle farer på sjøen og dertil få god fiskelykke. Like etter mørkets frambrudd gikk en fra gård til gård og «skjøt nyttår», — jo flere skudd en ofret, desto bedre for vedkommende gård. Det var da alminnelig at skytterne etterpå skulle inn og få god bevertning. Noen steder fant de det dog sikrest å gjøre seg usynlig etter velgjort «arbeid», da en på vedkommende gård hadde en spesiell fortolkning av begrepet husfred.

For øvrig har dette med nyttårsskytingen av de gamle ikke bare vært betraktet som utslag av overdreven livsglede og lyst til å lage leven. Saken har hatt sin mer alvorlige side, idet skytingen skulle skremme vekk alt trollpakk, og holdt en leven på annen måte, var det i samme hensikt. Det kan i denne forbindelse ha sin interesse å minne om en annen skikk; et middel en hadde til å beskytte seg mot bjørn: Nyttårsdag laget en bassegrøten og skremte «bassen» (bjørnen), for da snudde bassen seg i hiet og så seg om. Med det samme grøten var laget, ga barna seg i vei til fjøset med «grauttvara» og ropte: Basse, kom og smak på grøten! Da var det en som hadde gjemt seg bak fjøset og kom og tok grøten fra dem. Han hadde for anledningen fått en skinnfell over seg og var bjørn.

— Så har en da dette med den egentlige lek, og den går som en rød tråd gjennom alt som heter jul, romhelg og nyttår. Ikke før har en gjort seg ferdig med de mer høytidelige former, så begynner leken, først innen heimens egen ramme og senere ved sammenkomster. Om det så er den tradisjo-

nelle gang rundt juletreet så kan vel også den henregnes til lek, da det ikke bare er salmer som synges ved anledningen. Alle, gammel og ung, er med, og de eldre rykker etterhånden med også i andre leker. Det blir anledning til å gjenoppfriske leker de har lekt som barn, og som de nå henter fram fra minnenes skjul. Nå er det også folkevise-dansens og sanglekens tid, og det viser seg gjerne at tradisjonen her er lys levende.

For i fleng å nevne noen av de mest alminnelige gamle leker, skal vi her innledningsvis ta for oss kongeleken. En gutt og en jente ble utstyrt som konge og dronning med halmkroner på hodet. De fikk hedersplassen ved bordenden, hvorefter kongen lot sin tjener skattlegge hele forsamlingen. Enhver måtte betale skatt i form av epler eller notter.

Like så broket som rikt var festens underholdningsprogram. Dans etter dans vekslet med gamle sangleker, og når en var lei begge deler, tok en fatt på den egentlige lek. Omkring år 1700 regner en at en hadde om lag 79 forskjellige leker. Ved de leker som var tiltenkt guttene — de var de fleste — kunne det gå hardt for seg og vanke både et blått øye og et brukket ben. Ellers er det sagt om disse leker at det var en sjelens hvile og nytelse på en gang — en tilbakevenden til fedrenes harmlose skikker.

Meget alminnelig var det å leke blindebukk. En leide blindebukken til et hjørne av stuen og sa:

— Lede — lede blindebukk. — Hvor skal dere lede meg? — Til bondens gård. — Hva skal jeg gjøre der? — Æte grøt og melk. — Hvor får jeg skje? — Ta Maja Lisas gamle tresko. Takk først når du får og æt når du går!

Mindre kjent er kanskje en lek som heter «Temme stuter». En binder et rep om bena på to personer, hvorefter disse «stutene» begynner å rykke med fottene for å få hverandre i golvet. En annen versjon er at to personer står arm i arm mens de ben som er innerst blir ombundet med halm. De rykker nå til hver sin kant, slik som det går for seg nåt en temmer stuter.

De fleste av disse lekene var som nevnt beregnet på karfolk, men i mange av dem var også jentene med, og der oppsto da ofte situasjoner som vakte jubel. Det fortelles om en gammel, kraftig bondekone at hun engang kastet sin gamle gubbe ut gjennom stuevinduet.

I det hele tatt skaper leken glede, ikke bare for de som deltar i den, men også hos tilskuerne. Dette å få seg en god latter på en annens bekostning har jo bestandig vært noe attråverdig. Mange av disse leker er også særlig beregnet på dette.

Men også lekens gylne tid tar slutt, selv om den i gamle dager hadde lange etterdønninger. Hvorom allting er så har den vært et av de mest karakteristiske trekk ved festlighetene omkring jul i gammel tid.

ROMHELGEN.

Det er ikke bare julen selv som kaster glans over den mørkeste tid av året, men også de ukene som følger i julens spor. Julen tar ikke slutt uten videre. Der følger noe som

sammenheng med, i mottaker- og giverforhold til alt og alle i Guds altomfattende rike. Mitt liv er kommet inn i Gudsforbindelse — jeg er blitt befridd for selvet, jeg'et, individets tyranni og usikkerhet og har funnet min personlighets fred og gjerning i ham som er!»

IN T E R R A P A X

Kristendommen står ofte for oss som bæreren av et budskap om fred. Vi tenker da ikke på sosial eller politisk fred, men på den indre fred, den som skal gis alle mennesker som har en god vilje: «in terra pax hominibus bonae voluntatis», vi tenker på den salige tilstand i himlen, men det som er betingelsen for å oppnå saligheten, lar vi ofte hvile mer eller mindre i skygge, så som lidelser som bæres i ydmykhet, frivillig fattigdom og kyskhet, kamp mot fristelser.

Kirkens apologetiske og forkynnende lære insisterer på denne fred, men vi svake og mottakelige mennesker oppfatter den ofte på feilaktig måte, vi identifiserer den med en sjelens trøst i tunge stunder eller en alltid mulig flukt fra denne så fornuftstridige verden. Det vi tror er avgjørende for å oppnå fred, er å kunne ta tilflukt til det vi kaller «det neste liv», det som er lovet alle som «hviler i fred», eller vi mener det er å eie vissheten om helgeners hjelp, det er å eie troen på den følelige støtte i litur-

gien, på sakramentene betraktet som psykologiske stimulanser.

Men på samme tid nærer mennesket av i dag misstro til en flukt som i virkeligheten er en deser-sjon, det nærer misstro til en fred som skal kunne oppnås ved fred alene, uten kamp.

Og det nærer en slik misstro med rette, for det er ikke sant at kristendommen ved å dulme menneskenes smerter også fritar dem fra å kjempe mot det onde.

Det er i en verden hvor ikke noe er sikkert, hvor ufred og splid hersker, at mennesket i dag må stå fram og kjempe for den evige fred, det må ikke trøste seg til håpet alene og den store, søvnfylte «natt» som Pégui synger om. For den kristne fred skiller seg ikke på noen måte fra kristen kamp og kristent mot, det er ikke noe skille mellom martyrene som utgjød sitt blod på arenaene og den kristne av i dag som utrettelig kjemper for Kristi fred.

Den «gode» Jesus kastet kjøpmennene ut av templet, Han har forbannet dem som forargelsen kommer fra, Han har brutt brutalt med den sanselige jødedom som Han hadde kunnet herske over som den største profet om Han hadde villet. Han har forutsagt gråt og tenners gnissel, og framfor alt har Han påtatt seg den mest håpløse kamp, dødsangsten i oljehagen, døden i forlatthet, og alt dette har han på ingen måte gjort for å dysse menneskeheten inn i en apatisk fred, men for å la den våkne i en skjærende smerte, slik som selv naturen følte den hin Langfredag: «Jorden skalv og fjellene brast».

Alle de store helgener har kjempet uten stans mot all «trøst» mot all «god samvittighet» mot den tilfretsstillelse og mangel på ydmykhet som bønn og faste og gode gjerninger kan skape.

Ikke noe kan derfor være mere tåpelig enn å ville gå til Kristus for å be om et slags Nirvana, som selv den asketiske hindu først oppnår etter store anstrengelser og lange vandringer gjennom mange reinkarnasjoner.

Julen i Betlehem

Jul i Betlehem — ja, vi kan vel alle ha drømt om å oppleve en jul på dette hellige sted, men det får være oss en trøst at fikk vi virkelig oppleve den, ville vi sikkert føle oss meget skuffet. Kom vi ut på gatene ville vi ikke ha noen fornemmelse av det deilige begrep: julestemning. Både i Betlehem og Jerusalem ville vi se folk flest gå til sitt arbeid denne dagen som alle andre. Alle basarene er åpne, men i grunnen er det ikke så rart: julen eksisterer jo ikke for jødene og muhammedanerne som er i flertall der nede — og heller ikke for de mange av de forskjellige ikke-kristne trosbekjennelser i det hele tatt.

Men dog er det en stor kristen-betonet begivenhet som tegner seg ut fra hverdagsligheten: patriarken av Jerusalems høytidelige inntog i Betlehem dagen før julaften. Lenge før han kan ventes er plassen foran fødselskirken og alle de flate hustakene omkring den stappfulle

Kristendommen kan således ikke kompromissløst bære en trøstefull visshet til menneskene, men den er heller ikke bæreren av en håpløs usikkerhet. Den kaller oss til kamp, den tilbyr all mulig hjelp og støtte, og som belønning evig fred, men den fritar oss på ingen måte for det ansvar som hviler på oss, for den plikt vi har til å kjempe for Guds sak i verden, den fritar oss ikke for den uro som er selve sporen til denne kamp. «Inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te», sier Augustin, vårt hjerte er urolig til det hviler i deg.

Det er bare gjennom slik uro og kamp at vi alt her på jorden skal kunne føle gjenglansen av den himmelske fred og salighet, slik som englene sang julenatt for Betlehems hyrder:

«Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis!»

J. W.

av en broket forsamling. Festligheten innledes ved at et langt tog av prester som med musikk i spissen drar ut for å møte patriarken ved «Rakels grav», — etter tradisjonen døde Rakel da Benjamin ble født og ligger begravd utenfor Betlehem. Ved denne graven har representanter for de verdslige myndigheter allerede tatt plass. Sammen med prestene bringer de patriarken den første hilsen når hans bilkortesje stanser — den har hele veien fra Jerusalem vært eskortert av arabiske og engelske politimenn til hest og avgir — tross de moderne biler — et broket og fremmedartet skue.

Etter at velkomstsereemonien er avviklet slutter alle de tilstedeværende opp om patriarken, hvis bil kjører langsomt fram til plassen foran fødselskirken. Her stiger han ut, og alle ordner seg i en høytidelig prosesjon som — med et militærorkester foran — går ned plassen og inn i kirken. Da denne imidlertid nå er en gresk-ortodoks basilika, gjør en ikke opphold i den, men beveger seg direkte ned i kryptkirken — den fransiskanske St. Katarinakirke — hvor julevesperen leses.

Senere på ettermiddagen er kirken nesten mennesketom da alle er forsamlet i fødselsgrotten under hogalteret. I taus andakt kneles det ved det sted på gulvet hvor en sølvplate forteller: «Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est.»

Ved midnatt begynner den høytidelige fransiskanske gudstjeneste i St. Katarinakirken. Etter patriarkens selebrering av pontifikalmessen kommer det øyeblikk som orientalerne utålmodig venter på: Patriarken tar et vidunderlig vakkert utført barn av voks på sine armer og bærer det i prosesjon til fødselsgrotten, hvor han legger det i den marmorkledde steinkrybbe ved den før nevnte sølvplate. Over den lyser utallige sølv- og gull-lamper og røkelsen bølger tungt og tett gjennom rommet mens musikken spiller gamle hymner.

Fremmedartet og fargerikt virker det hele, men julestemning — den finner vi først når vi kommer utenfor byen under den stjernestrødde himmel og ser Betlehem ligge for oss — det samme sted og de samme stjerner som *den gang*. Og som den gang våker hyrder over sin hjord, selv om de nå er utstyrt med moderne våpen. Stille og tause sitter de om bålene — venter og håper de på at en engel atter vil komme og tilsi dem fred på jord? Fred også i det hellige land som trenger den så sårt?

Betlehem.

I Dominikanerklosteret ST. JACQUES i Paris har novisene en gang i måneden en heldagsutflukt, gjerne til et eller annet historisk sted. Her forteller en av de norske noviser om sine inntrykk av VERSAILLES under et besøk i januar 1946.

V I har vært i Versailles. Den første av en hel serie anakronismer var reisen dit, som foregår med en av Frankrikes mest hypermoderne elektrifiserte baner, et lyntogsvidunder i stål og glass. Mine spreke ordensbrødre la i vei à la Wandervögel, mens jeg, som rekonvalesent etter en influensa følte meg i forklarlig takknemlighetsgjeld til alle det 20. århundres

vi så opp trappene til slottet. Det er den første virkelige vinterdag — den 3. januar — med 10 graders kulde, hvilket biter godt i ørene i *Ile de France*. Gjennom froståken skinner en rødlig sol som gir de gule slottsfasadene og de blanke, joniske søylene i rød og hvit marmor et helt uvirkelig skjær. Foruten noen kadetter i luer med lystige, røde puller og blå vamser, er vi de eneste besøkende. Og vel oppe på fasadeplassen befinner vi oss straks ansikt til ansikt med den store Ludvig — husets herre for alle tider — i form av en prangende rytterstatue. Sentensen om at «fra det opphøyde til det latterlige er det bare ett skritt» passer visst oftere på barokken enn på noen annen stilart (til tross for at den ble uttalt under Napoleon, altså under empiren!) og det skal villig

DOMINIKANERE I VERSAILLES

tekniske pionerer, og følte meg ikke fristet, hverken av apostlenes prøvede hester eller av Ludvigenes skranglende karosser. Og så er heller ikke stasjonen i Versailles rokokko, men tvert om en litt for moderne konstruksjon i fliser og betong. Avstanden fra *Montparnasse* er drøye 1½ mil, så mens kvarterene i Paris' forstadsbelte farer forbi kupévinduene, tenker en med forbløffelse på de parisiske kvinners rasende energi (eller energiske raseri!) der de under revolusjonen gikk hele vegen uten å kjøle i sitt innbitte forsett: å føre den forskremte Ludvig XVI til hovedstaden.

I Versailles har vi fått overlatt et godt og varmt klasserom hos *St. Vincent av Paul-søstrene*, «*Les Filles de Charité*» som den avholdte og heroiske sykepleierskekongregasjonen også kalles. Og rustet med niste, stiger

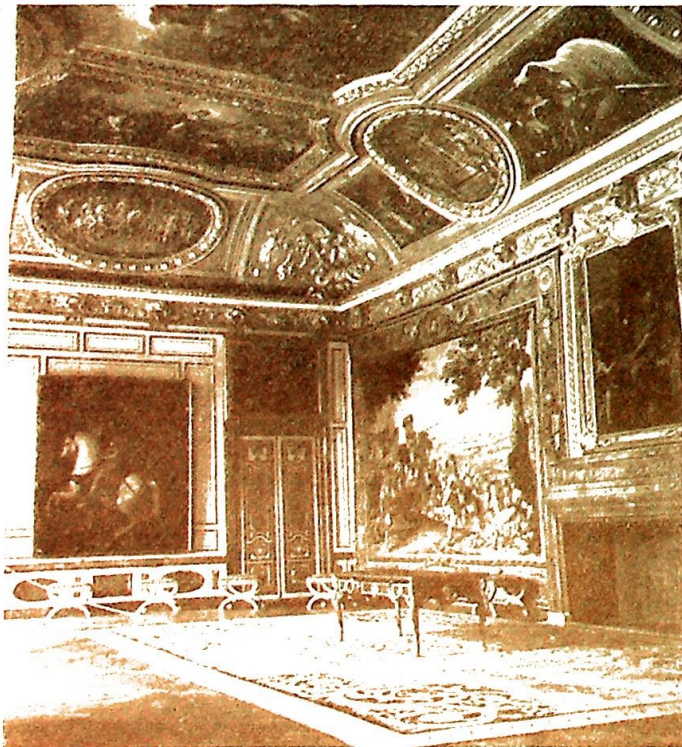
innrømmes at den pompøse sløyfe på hestens hale blir oss litt for meget, og for det skrivende norske vi's vedkommende frister til platte sidetanker til sløyfen på trollenes hale i *Peer Gynt* og trollsplinten i øyet og det ene med det annet. Det skal gjerne innrømmes å være en fjern parallell, for fjern til at en kan gjøre seg noe håp om å være spirituell på den, men dette med trollsplinten og Ludvig i sin alminnelighet er allikevel faktisk ikke en så helt sinnssvak assosiasjon!

O G så går det helt og fullt opp for oss at vi befinner oss i slottsgården i Versailles, med alt hva det vil si, og føler med ett hele historiens tyngde på våre skuldre. På disse stener har *Molière* reist sin tribune og underholdt hoffet med sin geniale, menneskelige kunst, og her har senere *Beaumarchais* med sin «*Figaro*» («*Barberen i Sevilla*») moret et fornøysessykt parykk- og silkeprydet publikum, som lo henrykt og fjollet over løyene, uten å forstå den tilstundende revolusjon i replikker som:

- *Hva har De gjort for å bli adelsmann, Seigneur?*
- *Den umake å bli født!*

Av denne statelige porten var det den selvbevisste, strålende Ludvig trådte ut en gang nettopp i samme øyeblikk som hans karosse kjørte fram, og utbrøt høylig rystet og forarget: «Hvorfor så sent? Jeg var nær kommet til å vente!» — Kulturmettede århundrer ser ned på oss fra disse veggene, og som barn av en stilløs tidsalder, omgitt av så mye formsikkerhet føler vi at det er med misbilligelse!

Midtbygningen innerst i gården er slottets eldste del, bygd i en sjarmerende lett, dansende og dekorativ stil under Ludvig VIII — den bleke og fargeløse kongen fra vår barndoms «*Tre musketerer*». En ung og ivrig royalist i vårt følge påstår at i denne fasaden avspeiler seg hele Frankrikes oppgang fra en middelstor europeisk makt til å bli Kontinentets herre, og dreier det med en av disse smidige behendigheter som det franske språk gir så mange anledninger til, til et argument for det absolutte kongedømme. Nå er det jo for det første ikke særlig aktuell og virkelighetsnær politikk i dagens Frankrike å være royalist, og når en er gjest og for øvrig i sitt elskverdigste lune brenner en villig inne med sitt inntrykk av historien (eller er det igjen *Alexandre Dumas* som gjør

Versailles — gallerie des Batailles.

det broket?), nemlig at den samme Ludvig XIII var noe i retning av en skyggekonige som konsentrerte seg om å drepe hjort og spille sjakk, og neppe gjorde annet fortjenstfullt enn å la *Richelieu* få utfolte sitt statsmanns-geni noenlunde uforstyrret. For øvrig må franskmennene få lov til å oppfatte sine konger etter eget tykke likevel som andre folk, — hva blir det igjen av kong *Arthur* eller *Olav Tryggvason* dersom en skal til å pille på dem uten pietet?

FRA midtbygningen og utover i to fløyer er det at Ludvig XIV og hans to etterfølgere har utfoldet en stadig mer storstilett byggemani med tiltagende klassisk preg, slik at de to fløygavlene som avslutter komplekset fra denne side og innrammer den firkantede slottsplassen og likesom favner i to veldige armer den som stiger opp slottstrappene, domineres av et mektig og majestetisk søyleverk i nesten «empirisk» renhet og monumental tyngde. Gjennom fløyen til høyre kan en gå inn i slottskapellet, som — rent bortsett fra at barokkens profane operaliknende interiører ikke virker særlig kirkelige — faktisk er et mesterstykke i sine harmoniske proporsjoner. En kald vind jaget opp støv og vissent, gult løv om føttene våre og førte det i lunefulle hvirvler over den tomme, stille plassen utenfor, slik at vi riktig kom i stemning til å sette oss i malmrøsten «*Bossuet*»s nærhet og høre ham slynge sitt gammeltestamentlige: «*Vanité des Vanités!*» — («*Forfengelighetens forfengelighet!*») mot det lettliche og praktelskende hoff. I dette kapellet, med sine rødbrukne lenestoler og losjer med forgylte ornamenter, hvor menigheten satt vendt mot Kongen (med størst mulig K!), og Ludvig selv — Guds salvede — alene vendt mot alteret, må det nesten ha lydt revolu-sjonært.

Og ute i dagslyset er vi straks nede på jorden igjen, som ufrivillige vitner til en hverdagslig og velsignet familiær scene: vakten (han har svarte barter, gullkantet lue bak i nakken og knær i buksene) som blir brakt matspannet med varm suppe av kona si. Han er fornøyd over noe godt og varmt i de kalde salene, snuser sultent i røyken fra lokket og kysser kona på begge kinner mens hun putter sjalet bedre om nakken på ham. Så får han øye på oss som smiler og morer oss åpenlyst over dette plutselige stil- og tidsprang fra Hans allerherligste Majestet til en av hans få trofaste undersåtter, og dermed snyter han seg forlegent i fingrene. (Vakten — ikke Solkongen!) Slik er livet og slik er historien, og slik er forholdet mellom livet og historien.

HAR fasaden i sin sirlige menuett-gratie kalt vår ungdommelige landtur-lystighet til orden og respekt og lavmælt samtale, blir vi overfor *Versailles'* hager slått med stumhet og overveldet av inntrykket. Det er et anlegg (vi løsriver oss fra hagefasaden og vender oss mot utsynet) som bokstavelig talt fyller horisonten, ganger, bed, kanaler, bassenger i de mest hårfine og ornamentale geometriske konstruksjoner og et fantastisk spill med vannets himmelspeilende blå overflate som dekorativ enhet, slik at det selv nå — vintertid — gir dette inntrykk, som var barokk-arkitektens mest yndede effekt: illusjon, blendverk. Men det er sant. Og her, mens vi rusler flere timer mellom rekker av kjølige, antikke marmor-*Diana*'er og *Laokoon*'er og — anakronisme nr. 2!

ber Rosenkransen! — blir følelsen av stilartenes sammenstøt nesten knusende. En nordboer griper seg selv i å snakke diskret akterut for riktig å gni seg i øynene ved dette kuriøse, uvirkelige syn: Dominikanere i flagrende svarte kapper i Ludvig XIV's barokke friluftsteater — det er virkelig en fantastisk blanding. To stilfulle, men fundamentalt forskjellige tidsaldre hilser hverandre avmålt og verdig i en tidsalder uten stil, og Herkules hever forferdet sitt ene marmor-øyelokk når vi samler oss i en av *Lenotre*'s fint konstruerte rundganger og synger *St. Frans av Assisi*'s velsignelse:

«*Benissez, Seigneur...*»

over vår medbrakte niste: én brødstomp, ett eple og en liten strimmel sjokolade pr. frater. Alle bassenger er is-lagte og speiler lekende delfiner og bronsenymfer som er altfor klassisk kjølige til å reagere på vårt stilbrudd, og der oppe — det er allerede langt borte — ser Ludvigs formfullendte vidunder ned på oss med tusen øyne blinkende i rødt sollys — det er ikke et hus, det er et landskap. Hagens busker og trær er klippet til geometriske konstruksjoner, kuler, romber, kuber, kjegler — oppriktig talt foretrekker vi i *Rousseausk* forsmak for (relativt!) «uberørt natur» en lund nederst i hagen til vårt uformelle måltid. Vi har allikevel slottsfasaden for øyet, og mens vi i imponert taushet kontemplerer de harmoniske proporsjonene og den rene, verdige storhet i dette byggverket, går det for mangen og en av oss opp som levende virkelighet — kanskje for første gang — hva de dekker disse ordene: *Vesterland, Occidenten, Kristenheten*. Glemte fagre bilder av det mauriske *Alhambra* og østerlandske pagoder, det er dette som er vårt: gresk skjønnhet, romersk lovmessighet, fransk ésprit.

VI ser *Trianon*, det stilfulle lystslott som bare ligger en liten spasertur borte fra det store slottskomplekset og som var et yndet tilfluktssted for en konge som av og

Versailles. Fasade mot hagen.

† Bergliot Kjelstrup

in memoriam

Det er noe opphøyet, overnaturlig i det å se et menneske gå døden så rolig i møte som Bergliot Kjelstrup gjorde. Hun har i mange år vært fortrolig med dødstanken, selv før hennes store sykdom inntraff. Man fikk inntrykk av at for henne var døden en kjær venn, som engang ville løse alle livets problemer og gåter for henne. Men det er ikke så å forstå, at hun ikke elsket livet. Jo, hun elsket det høyt. Hun hadde sin egen fredlyste egn, hvor hun fikk utløse all sin kunstnertrang, skjønnhetsglede og rike kjærlighetsliv. Dette kan ikke uttrykkes bedre enn pastor Hansteen-Knudsen gjorde i sin minnetale ved båren:

«Hennes sjel smilte til livet, til alt vakkert og smilet var sjelfullt, for hennes skjønnhetssans var bundet til det absolutte, til Gud, som er sannhet, godhet og skjønnhet i et begrep.»

Her fra denne fredlyste egn, hvor hun tydde hen, når livet ble for vanskelig og tungt, ga hun med åpne hender av sine rike gaver. Vi står alle i takknemlighetsgjeld til henne for festaftener, hvor hun har tatt oss med inn i tonenes rike og løftet våre hjerter oppad.

Sin kjærlighet til naturen fant hun uttrykk for i sine fine, følsomme blomstermalerier, som alltid vil være til glede for enhver av oss, som er så lykkelig å eie et av dem.

Bergliot Kjelstrup var et elskverdig og rettlinjet menneske. Det er sjelden å møte noen, som var så lykkelig uavhengig av andres dom. Vel kunne hun bli såret, men allri skulle man høre henne felle en skarp dom over den som såret. Hennes liv var så forankret i Gud, at intet egentlig kunne rokke hennes sinnsro.

Det var sikkert en glede for henne på det siste at hun fikk følge sin bror, som hadde betydd så meget for henne i livet, inn til den evige glede.

Takk kjære Bergliot Kjelstrup for ditt lysende eksempel som kristen, som samfunnsborger og aller mest som venn!

Velsignet være ditt minne!

S. Ø.

vakre hjem i Rehovath i nærheten av den nye storstaden Tel-Aviv. Her passer han sitt arbeid som sjef for «Daniel Sieff-forsøkslaboratoriet».

På den jødiske verdenskonferens nå i denne måned uttalte han i sin åpningstale, at det var en forbrytelse at dørene til Palestina ble stengt for jødene nettopp på det tidspunkt hvor de mest trengte et tilfluktssted. Samtidig fordømte han på det sterkeste den terrorkampanje som illegale jødeorganisasjoner i det siste har satt i verk i Palestina.

Fra mgr. Kjelstrups begravelse i Arendal.

Mgr. Karl Kjelstrup

Med Mgr. Kjelstrup har Dominikanerordenen mistet en gammel og trofast venn. I nesten 40 år tilhørte han St. Dominikus 3. orden, som han ble kjent med straks etter sin tilslutning til den katolske kirke. Vi glemmer ikke hvilken oppmuntring det var for oss, da vi for 25 år siden satte foten på norsk jord, å møte en mann som med så varm iver hadde banet veien for oss, og som gjorde alt for at vi snarest mulig skulle føle oss hjemme i landet.

Hans kjæreste ønske hadde vært å få dø som medlem av selve Prekebrødrenes orden ved å avlegge de høytidelige løfter på lodsleiet. Dessverre kom hans siste time før denne sak hadde kunnet ordnes. Men i sitt hjerte var han vår.

Vi velsigner hans minne, og anmoder herved alle tertier om med særlig inderlighet å huske ham i sine bønner.

Han hvile i fred.

A. J. Lutz. O.P.

Arendals første sokneprest, Mgr. Kjelstrup

Som en av de to katolikker der utgjorde daværende pastor Kjelstrups menighet i Arendal og på nærmere hold har hatt anledning til å se hans virksomhet der nede, vil jeg i takknemlig erindring gi et lite innblikk i det arbeid han nedla i denne menighet.

Det var ikke noen lett oppgave å starte en katolsk menighet i en liten by, hvor katolisismen for de fleste var et fullstendig «terra incognita». Mange, for ikke å si de fleste, hadde aldri sett en katolsk prest eller en ordenssøster i sin drakt og vår kirkes gudstjeneste og seremonier var helt ukjente. Men pastor Kjelstrup gikk freidig i vei med alt. Først de mange forberedelser for å få vårt lille primitive kapell så verdig som mulig for sitt framtidige bruk. Etter innvielsen av kapellet, hvortil byens honoraries og leger var innbudt og som om enn noe fremmedartet, gjorde et gunstig inntrykk på de tilstedeværende, ble det egentlige arbeid med å bygge opp en menighet, og der la pastor Kjelstrup for dagen en sjel-

den evne både til å få folk i tale og også få dem interessert i å lære Kirken å kjenne.

Tilstrømningen til vår lille kirke var alt fra først av ganske stor, mange kom naturligvis av nysgjerrighet, men snart spurtes det i byen hvilken glimrende predikant pastor Kjelstrup var, og da han alltid gjennom bekjente-gjørelser i de lokale aviser valgte emner som var aktuelle og kunne interessere kristent innstilte mennesker, ble søkningen til kirken stadig større, og det var ikke lenge før de første konvertitter meldte seg til undervisning.

Der er en ting som jeg tilskriver en meget stor betydning i pastor Kjelstrups arbeid og for dets gode resultater, og det er at han nesten hver søndag i de 10 år han var i Arendal før han begynte sin preken, forklarte den hl. messes hovedinnhold og de forskjellige seremoniers betydning. Ofte sitter jo anderledes troende temmelig uforstående ved første gang å overvære en latinsk høymesse, men denne forklaring ga dem et innblikk i Kirkens liv og ga dem lyst på å få nærmere kunnskaper om den. Følgen var at der ble stadig flere konvertitter, så da pastor Kjelstrup på grunn av sykdom måtte forlate Arendal, var der bygd opp en ganske stor menighet i disse 10 år. Især var det gledelig at der var så vidt mange familier hvis medlemmer alle ble katolikker i denne tid.

Da hele menigheten jo var konvertitter la pastor Kjelstrup et stort arbeid for så å si å «oppdra» oss alle til også i det ytre på en verdig måte å ta del i gudstjenesten. Ofte ba han oss bli igjen etter messen og han både påtalte det som var forkjert og ga oss veiledning for god katolsk praksis. Jeg må også framholde hvilken stor betydning pastor Kjelstrup tilla menighetens deltagelse i kirkesangen, både den liturgiske under høymessen og de norske salmer.

Det var stor sorg i vår menighet da pastor Kjelstrup på grunn av sviktende helbred måtte forlate oss, men så var gleden til gjengjeld stor, da han valgte å tilbringe sine siste år nede i Arendal, både hos hans tidligere konvertitter også hos deres tallrike barn og barnebarn, som nå er vokst opp; han var jo det første året såpas frisk at han kunne holde prekener og foredrag som alle fulgte med stor interesse og ikke minst hans morsomme kåserier gjorde stor lykke. Pastor Kjelstrups minne vil derfor alltid være levende i Arendals menighet, som elsket sin første sokneprest og så opp til ham i dyp og takknemlig beundring.

Sigrid Boe.

*

Kjære pastor Kjelstrup.

Nå er din pilegrimsvandring slutt. Selv om jeg nok allerede lenge forsto, at dine dager var talte har meddelelsen om din død gjort et sterkt smertelig inntrykk på meg.

Da jeg for en kort tid siden mottok ditt siste brev hvori du tok avskjed for alvor og takket meg for vårt gode vennskap over 40 år ilet jeg med å svare at det var såvisst ikke meg som skulle ha noen takk — og jeg håper du fikk det i god tid. Å nei, hvem er det du skyldte noen takk? Absolutt ikke meg — og neppe noen annen. Det var du som ga bestandig og alltid, vi andre tok bare imot, og du ga alltid med den samme kjærlighet, åpenhet og tillit. Det var noe i ditt vesen som ikke kunne defineres, — kom det av den velsignede åndslikevekt du alltid var i besiddelse av? Alltid den samme, jevne, rolige, ytterst høflige opp-

treden. I de årene vi arbeidet sammen i Oslo Ynglinge-forening, hvilken glede og fest det var å være sammen med deg — i denne forening som dengang hadde medlemmer av fem, seks forskjellige nasjoner, med høyst forskjellig gemytt og temperament, utdannelse og alder, men alle omdannet du til en hyggelig venneflokk. Aldri så jeg deg utstemt, aldri et uvennlig eller hardt ord, aldri en hissig bevegelse og aldri noe ondt om noen. Ble det noe støy eller høyroset tale når det helst skulle være stille så var det nok du bare så hen til den kant..... En myndighet som bare store personligheter er i besiddelse av. Å, som du var elsket av alle, både store og små.

Vi har alle som har kjent deg grunn til å takke deg for din godhet av hele vårt hjerte, men kanskje meg din venn som skriver disse ord. Under en sykdom som så ut til å bli langvarig uttalte min mor — og hva forstår og føler ikke en mor — «Jeg vet ingen annen råd, enn at du får gå opp til pastor Kjelstrup (dengang kapellan ved St. Olav) og tale med ham.» Og det gjorde jeg. Og ved hans kjærlighet og den forunderlige, stille makt han hadde til å inngi tillit og bygge opp det nedbrutte, vant vi i fellesskap kampen. Av deg har jeg lært så uendelig meget — bare av din måte å være på. Denne lærdom er kommet meg til nytte i alle livets senere forhold.

Ditt dødsbudskap var et tungt budskap. Ennå en siste takk over graven.

Leo Müller.

Av julens bokhøst

Til „St. Olav“'s redaksjon er inngått følgende bøker: Aschehoug & Co.:

Magnhild Haalke: «Karenanna Velde».

Arnulf Øverland: «Tilbake til livet». Dikt.

Ekko Forlag:

André Gide: «Kvinneskolen».

William Saroyan: «Den menneskelige komedie».

Colette: «Sido».

Henn Troyat: «En død manns ansikt».

Beatrice Harraden: «Skip i natten».

Alphonse Daudet: «Småen».

Lill Herlofson Bauer: «Fullt hus».

Gyldendal (dansk):

Jørgen Andersen: «Breve fra Johannes Jørgensen til Viggo Stuckenberg».

Peter Schindler: «Sankt Lioba den Angelsaxer».

Emil Frederiksen: «Johannes Jørgensens ungdom».

Gyldendal Norsk Forlag:

Ronald Fangen: «Presten».

Gunnar Reiss-Andersen: «Samlede dikt».

Eileen Bjørnson: «Boken om Bjørn».

Land og Kirke:

Harry Blomberg: «Paradisets Port».

Aase Hall Andersen: «Riket er ditt».

Johan Jorne: «Det hendte ikke noe».

Fredrik Ramm: «Gjennom muren».

Maelder: «Veier til sjelelig sunnhet».

Carl Fr. Engelstad: «Fredrik Ramm».

Odd Isdal: «Marxisme og demokrati».

Thorfinn Solberg: «Vappus».

Nils Siversen: «Hans Nielsen Hauge».

Et problem!

De blandede ekteskaper er og har vært et problem for mangen en sogneprest, og en kilde til disput og oftest til uhygge for de parter som har inngått et sådant.

Når vi lever i et land hvor blandede ekteskaper må bli et nødvendig onde, så lenge den katolske befolkning er en minoritet, skulle der være all grunn til å belyse dette kirkens dilemma med alle reelle midler.

De unge i våre menigheter, som kommer i den situasjon at de står overfor problemet, bør med interesse lese alt som kommer til belysning og opplysning om kirkens standpunkt her.

Våre prester som med engstelse ser blandede ekteskaper inngått og hvor der dessverre altfor ofte er god grunn for prestens engstelse, bør ikke være alene om å advare, — især da presten av den ikke-katolske part betraktes som representant for en makt som vil trenge inn i et forhold hvor den ikke-katolske part mener å ha retten til å bestemme selv.

Når derfor en gammel konvertitt her tillater seg å be om et ord med i laget, så er det ut fra dels egen erfaring, dels fra mange års betraktning over temaet.

La det være sagt med en gang, — ikke alle blandede ekteskaper blir fiasko, men bedrøvelig mange blir det.

Begge deler har sine årsaker. La oss først se på årsaken til at et sådant ekteskap blir lykkelig. Det er forholdsvis snart å forklare.

Altså, når et blandet ekteskap blir lykkelig, så er det fordi:

1. Den ikke-katolske part *holder* de inngåtte løfter.
2. Ektefelleene elsker hverandre både «i gode og onde dager».
3. Den ikke-katolske part ser og opplever den katolske kirkes godhet, skjønnhet og åndelige verdi i den katolske ektefelles liv, — og griper troen som den gave den er fra Guds faderhånd.

Når det derimot ikke går bra, så blir det fiasko, fordi et ekteskap som ikke er såpass stabilt at de ovenfor anførte punkter 1 og 2 overholdes, — er i høy grad mangelfullt og leder til at de i punkt 3 anførte goder ikke blir pakten til del.

Kirken er generøs, ikke bare overfor sine egne barn, men også overfor de utenfor kirken.

Den rekker gjerne en hjelpende hånd i livets mange vanskelige forhold, og derfor har den i visdom og under hensyntaking til den menneskelige skrøpelighet også her rakt ut sin hånd for å hjelpe den som under vanskelige kirkelige forhold står overfor det faktum at tiltrekningen til det annet kjønn fører ham eller henne til en ikke-katolsk person.

Men ut fra sin guddommelige visdom setter den bestemte krav og betingelser for å yte denne hjelp, — og grunnen hertil skal vi derfor ta for oss her.

En katolikk som akter å inngå ekteskap med en ikke-katolikk, er forpliktet å love at eventuelle barn i ekteskapet skal døpes katolsk og oppdras omsorgsfullt i den katolske tro.

Han eller hun er også moralsk forpliktet til å gjøre alt mulig for den ikke-katolske parts konversjon.

Den ikke-katolske part forpliktes til å avgi skriftlig løfte om at han ikke skal legge hindringer i veien for den katolske ektefelles religiøse liv og plikter, og at han

vil at alle barn som blir født i ekteskapet, skal døpes katolsk og få en omsorgsfull oppdragelse i den katolske tro.

Er det for meget forlangt dette å forplikte en annerledestroende på denne måte ved inngåelsen av ekteskap?

La oss da se saken omtrent fra en ennerledes troendes synspunkt.

En annerledes troende som *alvorlig tror* at hans egen religion er den sanne, kan ikke for sin samvittighets skyld forplikte seg til å oppdra sine barn i en tro som han må holde for falsk.

På den annen side kan en katolikk som har sin tro i virksom aktivitet, ikke for *sin* samvittighet fraskrive seg retten til å oppdra sine barn i den katolske tro, som for ham er den ene sanne.

Med andre ord er saken i realiteten denne: giftermål mellom en overbevist protestant og en troende katolikk er teoretisk umulig.

Der er jo imidlertid forskjell mellom teori og praksis, og protestanter tror for den alt overveiende del ikke at de i sin religion har «sannheten, den fulle sannhet og intet uten sannheten».

Men det er just dette den troende katolikk har og tror. På den måten stilles vi ansikt til ansikt med problemet å forene frihet med sannhet.

Det må unektelig, ved første blick, synes å være utålelig for en ikke-katolsk å måtte gå med på en så ensidig kontrakt.

Ikke bare kaster han bort retten til å oppdra sine barn i sin egen tro, men han binder seg yttermer til ikke å influere på sin katolske ektefelles tro, mens han samtidig vet at hun eller han gjør alt som står i sin makt for å lede ham selv til den katolske tro.

Satt fram på denne måten synes overenskomsten sannelig unfair.

Men framsettes kontraktens vilkår i den rette form, er den ikke bare fair, men også til beste for begge parter.

Fordi — sannheten er udeelig og objektiv. Det er bare en sann kirke. Og ingen har frihet til å anta eller å forkaste sannheten.

Sagt i mer konkrete former: Jeg har frihet til å gå inn i arbeiderpartiet eller i et konservativt parti. Jeg kan fritt velge om jeg vil søke lykken i ekteskapet, eller å leve ugift. Ja, jeg kan fritt ta et glass vin eller jeg kan være totalavholdsmann. Alt dette er gjenstand for ens egen *mening*.

Men blir der forelagt meg et *faktum*, f. eks. at to ganger to er fire, ikke fem — at der er tre personer i treeningheten og ikke fire — at Kristus er Guds sønn, ikke Mohammed — at Kristi kirke er katolsk og ikke noen av de nasjonale sektene, — ja, da har jeg ikke noe å si med min *mening*, men å godta fakta.

Det bånd på friheten som kirken legger på den ikke-katolske part i et blandet ekteskap, er derfor *tilsynelatende*, ikke virkelig noe bånd.

Den katolske kirke kunne ikke rettferdiggjøre seg selv om den tillot katolikker å inngå blandet ekteskap uten å beskytte deres og barnas tro effektivt, like lite som den kunne rettferdiggjøre seg om den ga dispens til å begå tyveri, løgn eller mord.

O. H.

Zionismen og dens fører

DR. WEIZMANN

Det ligger i selve sakens natur at omkring juletid går våre tanker mer enn ellers til Palestina — i øyeblikket arnestedet for uro og farer — men dog alltid i kristenhetens øyne «det hellige land». Også verdenspolitisk sett beskjefligere sinnene seg mer enn ellers med forholdene der: i desember måned er den 22. Zionistkongress blitt åpnet i Basel under ledelse av presidenten dr. Weizmann og i nærvær av den pavelige nuntius i Sveits, corps diplomatique, en representant for regjeringen, pressefolk fra de fleste land samt over 2000 delegerte for Zionistorganisasjonene over hele verden.

Det kan kanskje være på sin plass å friske opp vårt kjennskap til zionismen og dens ukuelige fører, den et par og sytti år gamle *dr. Chaim Weizmann*.

Dr. Weizmann er imidlertid ikke zionismens grunnlegger. Det var *Theodor Herzl* som gjennom sin oppsiktsvekkende bok «Der Judenstaat» oppstilte idealet: et nasjonalt hjem for jødene i Palestina, og som ledet den første zionistiske kongress i 1897 — den ble for øvrig også holdt i Basel. I denne kongress deltok ikke dr. Weizmann, men siden har han vært den dominerende personlighet på alle kongressene og den mannen som forvandlet zionsmen fra en ønskedrøm til praktisk politikk.

Dr. Weizmann er født i Russland. Hans hjemsted var en liten bygd, Motele i nærheten av Pinsk, og hans far var en ikke særlig velhavende tømmerhandler. Hans mor var en meget begavet kvinne. Og dessuten har hun vært noe i retning av et finansgeni, for trass i relativ ringe kår og med en barneflokk på ikke mindre enn 15 stykker, lyktes det dog foreldrene å holde ni av de femten til universitetsstudiene.

Chaim Weizmann gjennomgikk først den lokale «cheder», d.v.s. private konfesjonsskole og tok deretter artium i Pinsk hvoretter han studerte ved universitetene i Berlin og Freiburg med kjemi som hovedfag. I dette fag ble han lektor i Genève, og der traff han den unge vakre læge *Veratchke*, med hvem han senere ble gift, og som siden gjennom årene ble hans hjelp og støtte. De har hatt to sønner, men den ene omkom under den siste verdenskrig som engelsk flyver.

I 1903 ble han professor i kjemi ved universitetet i Manchester, og dette ble av avgjørende betydning for ham politisk, idet hans skjebne derved til en viss grad ble knyttet til England. Han traff nemlig nokså tidlig *Arthur Balfour*, den bekjente engelske konservative fører, og drøftet inngående de jødiske hjemstavnsproblemer med ham, hvilket gjorde et dypt inntrykk på den kloke politiker og stemte ham forståelsesfull for hele zionismen. Det gikk dog flere år, hvor saken syntes stagnert, men så kom den første verdenskrigen.

En tid i 1916, da det så mørkt ut for de allierte, hadde den dynamiske *David Lloyd George* overtatt ammunisjonsdepartementet. Den eneste redning syntes å være bomber og igjen bomber, og Lloyd George behandlet problemet nesten slik som atombombens tilbliven i den siste krigen. Han søkte å få dannet en trust av de klokeste hjerner som

skulle gi retningslinjer å arbeide etter, men hvor en enn snudde og vendte seg, så støtte en på den samme vanskelighet: en manglet aceton, uten hvilken det var umulig å framstille sprengstoffet. Altså måtte denne skapes syntetisk, men hvorledes og av hvem?

Lloyd George rådførte seg med mange, og blant dem var også den kjente redaktør av «Manchester Guardian», mr. C. P. Scott, som henviste ham til professor Weizmann. Da denne samtykket i å stille seg til disposisjon for staten, ble han kalt til London og utnevnt til sjef for admiralitetets laboratorium. Han arbeidet dag og natt, og i løpet av et par uker hadde han funnet en metode til å framstille syntetisk aceton — en av krigens avgjørende begivenheter.

Den begeistrede Lloyd George kalte straks dr. Weizmann til seg og sa at han hadde vist England en uvurderlig tjeneste og kunne gjøre regning på alle de æresbevisninger og belønninger som han kunne ønske seg — bare han ville si fra.

Hertil svarte dr. Weizmann at han hadde bare ett ønske: et nasjonalt hjem for sitt folk.

Lloyd George drøftet saken med Balfour og denne erklærte at dr. Weizmann allerede for 10 år siden hadde vunnet ham for zionismens idé!

En kort tid etter ble Balfour utenriksminister i Lloyd Georges berømte krigsministerium. Og den 2. november 1916 ble løftene til dr. Weizmann innfridd, idet den såkalte *Balfour-deklarasjon* ble utstedt, ifølge hvilken «England betrakter med velvilje dannelsen av et nasjonalt hjem for det jødiske folk i Palestina.» Denne deklarasjon ble anerkjent av de allierte og opptatt i mandatbestemmelsene da George V av England 24. juli 1922 ble «mandator» for Palestina.

Senere er alle de mange vanskeligheter kommet til på grunn av den arabiske motstand mot en økende jødisk innvandring, og fordi engelskmennene, på samme tid som de ga zionismen løfter, også har strakt seg langt med løfter til araberne. Dog tør en si at de skiftende engelske regjeringer stort sett har støttet jødene — med unntagelse — merkelig nok — av MacDonald, som etter valgene i 1931 slo inn på en nokså «arabervennlig» kurs. Dette førte til at Weizmann ble styrtet som zionismens president, men det viste seg snart at all ild og inspirasjon i bevegelsen forsvant med ham, så i 1935 ble han under stor begeistring gjenvalgt — da tok også forholdene for jødene til å bli verre og verre på grunn av nazismens seir, og flyktningestrømmen fra Tyskland var i stadig stigning. De blodige sammenstøtene mellom jødene og araberne i Palestina ble hyppigere og hyppigere — en Round Table Conference i London like før krigen for å skape et modus vivendi, hadde ikke hell med seg i sitt forsøk på å dele opp landet, og som kjent er urolighetene nå større enn noen gang før. Dette har avfødt en terror som gjør forholdene mer enn usikre for alle parter.

Dr. Chaim Weizmann bosatte seg selv etter forrige krig blant sine folkefeller i Palestina, hvor han har sitt store

til trengte enkelhet og avspenning fra sitt parademessige representasjonsliv. Og «Lille Trianon» som ble bygd under Ludvig XV og senere skjenket Marie Antoinette som morgengave. Her på eiendommen, langs en idyllisk liten elv, lot den livsglade dronningen bygge en hel landsbydyll med bruer, møller, vertshus og bondegårder, en av de siste kostbare capriser hun fikk presset sin dumme og snille gemal for, før begges hoder rullet på guillotinen. Og etter byggverkernes klassiske strengt og sobre linjer rynker en på nesen mens en rusler omkring i «idyllen», det er uekte og teatralisk, akkurat som det sauefjøset hvor dronningen lekte «hyrdinne» og hvor alle sauene hadde en yndig silkesløyfe om halsen, var kjemmet og parfymert og diskret hadde gjort unna sitt fornødne før Hennes Majestet i «hyrdinne-kostyme» avla dem sin daglige visitt!

Ikke langt fra Lille Trianon ser vi huset hvor den grunnlovgivende forsamling konstituerte seg, liljen viker for trikoloeren. Men revolusjonen kommer for overraskende på oss, vi har jo ennå ikke sett slottsinteriørene. Så trekker vi oss tilbake gjennom parken igjen, opp til utgangspunktet, og gjennom en svær portal og en statelig trapp føres vi inn til to timers omstreifing i slottets saler som rommer en av verdens mest kjente malerisamlinger. Det er en eneste hvirvel av folderike draperier, herskapelege parykker, lange krokede neser og amorbuende munnar, av marskalkstatuer og ordener og røykfylte slagscener og brus av festlige hattefjærer. Og midt i dette, noe som nettopp på grunn av kontrasten gjør et dobbelt sterkt inntrykk: Philippe de Champagne's herlige portretter fra det jansenistiske klosteret Port Royal, disse priorinne- og nonne-ansikter fulle av menneskelig og religiøs viten og modenhet.

I «Salle des Guerres Françaises» ser vi David's og Vernet's kjempemessige slagbilder fra Napoleons-tiden, «Utdelingen av Ørnene» er ennå dekket av et slags beskyttelsesstoff fra krigstiden. Denne salen er for øvrig slottets største, og gir oss cellevante fratres nesten romskrekke. Og sikkert har det også på Ludvigs tid spilt med som psykologisk effekt, dette uendelig lange, speilblanke gulv å krysse før en når fram til tronhimmelen, og gjort selv den mest scenevante og selvsikre spanske eller engelske ambassadør myk i knærne og målløs av imponerthet over «Solkongen's glans.

Til slutt går vi gjennom Speilsalen, og tenker mindre på Ludvigene enn på en nærmere begivenhet: Fredskonferansen i Versailles etter forrige verdenskrig. Her ble den traktat undertegnet som en i naiv blåøyethet mente skulle gjøre «The World safe for Democracy». Franske, arabiske, schweiziske og norske noviser er i hvert fall fullt ut enige i sine bitre kommentarer!

PÅ trappen ned fra slottsplatået snur vi oss og lar blikket favne det hele mens vi forsøke å trekke en slags karakteristikk ut av tusen overveldende inntrykk. Og igjen må det slå oss at vår dominikanske hilsen til Versailles — alle skjønnhetsinntrykk og Port Royal's nonner til tross! — må bli kjølige og avmålt. Vi har ikke megen del i denne epoke som elsket å posere, briljere og illudere. Disse endeløse tomme terrasser og parkettgulv har håret en esprit som vel nærmest er diametralt motsatt den ånd som er tilført européisk kultur fra klostrene, de er anlagt for den rike, adeliges eller den mektige og intrigante diplomatens selvbevissthet, for kårder og sporer og

hattefjær og flagrende røde kapper. Strålende festlig og picturesque — utvilsomt! — men så uendelig profant, og hvor mye parfyme måtte ikke flyte for å pynte på legemlig og moralsk skittenferdighet? «Le Grand Siecle's» psykologi er ikke vår, heldigvis, og ikke har Ludvigs lilje og den dominikanske annet enn navnet til felles. Ludvig XIV og St. Dominicus Guzman? En vilt uhistorisk og halsbrekkende uortodoks sammenstilling: Menneskets selvforduende maksimum og mennesket som eliminerer sitt timelige jeg for å vinne sitt evige.

Og hvem var så Ludvig selv? Vi skotter til rytterstatuen på tilbakevegen (sløyfen iberegnet — men nå forstår vi den bedre!) og undres på om hans egentlige «geni» var hans egen barokke illusjon om å være uovertruffen: «Staten — det er meg! — Jeg er Guds „Lieutenant“!» — En illusjon som han formådde å fastholde og påtvinge sine omgivelser så konsekvent at den faktisk ble en maktfull realitet: Et miljø for genier som langt oversteg hans egen middelmådige intelligens? — At «Solkongen» bare utstrålte gjenskinnet av de sjeldne begavelser på alle felter som han omga seg med: En Molière, en Raccine, en Lenotre, en Lebrun, en Vauban, og slik hele rekken igjennom? At Ludvig XIV mer enn et levende, personlig betydelig menneske, er en epoke full av overveldende skaperkraft og talent, at han traff til å bli det livløse, velklede og forfengelige symbol på en stor nasjons glanstid? Eller om en skal gå videre og innrømme ham et syntetisk geni, en stor evne til å forene og tilpasse allerede foreliggende verdifulle kulturkrefter til en harmonisk enhet under ett prinsipp — Hans Majestet — slik at dette prinsipp, denne «majestet» fikk sin reelle og geniale betydning på tross av overdrivelser som i høy grad spiller på illusjonen.

— — —

«BRA det ikke ble bombet!» sier en mer hårdfør sjel i vårt følge og fører et lett anstrøk av kuldegysning inn i vår meditasjon under nedstigningen av den trappen som har fått navn etter Schweizergardistene. Og dermed er vi handfast og umiskjennelig i vårt eget 20. århundre igjen. «A tous les Gloires de la France» lyser det mot oss i solbelyste steinbokstaver fra fasadegavlene (nå er det absolutt siste kikk på slottet!) og vi er øyeblikkelig inne i en livlig diskusjon om Frankrike i dag. Vi snakker om det moderne kongedømme — og jeg har fortalt om eventyrkongen av Norge.

«C'est beau!» sier de, og det er sant, det er vakkert, likesom av en annen, en romersk tid, noe absolutt hvitt og lysende rent i en tid med utelukkende nyanser mellom svart og grått.

— Så er De royalist? sier de.

— Nå-å-å... royalist?

Vi smaker alltid på det ordet, vi norske, og det lyder nærmest teatralisk i en norsk munn. Og så forstår de, at i et land hvor kongen ved sin holdning har gjort alle til royalister, der opphører behovet for betegnelser og partidistinksjoner — i hvert fall hva den saken angår! I det landet er kongen blitt K o n g e n. Og de sier «C'est beau!» en gang til, misunnelig. Og det er såmen sant, en gang til, også. Selv i Versailles.

Frater Hallvard Rieber-Mohn, O.P.

Katolsk arbeider- ungdom i dag

Den belgiske leder av J.O.C.-katolsk arbeiderungdom, domherre Cardijn, har nylig foretatt en rundreise for å alle deler av Amerika. Der ble overalt arrangert store mottagelser, ofte i forbindelse med jocistkongresser og studieuker, og interessen for katolsk aksjon var overveldende etter hva domherre Cardijn har å fortelle: «Aldri hadde jeg trodd,» sier han, «at J.O.C. var så kjent og elsket i alle de amerikanske statene. Den mottagelsen jeg fikk av presteskapet, av lederne for katolsk aksjon, av industri ledere, intellektuelle, unge mannlige og kvinnelige arbeidere, den overgikk mine største forventninger.»

Han gir samtidig en interessant oversikt over J.O.C.s utbredelse i de forskjellige deler av Amerika. I Kanada er der i løpet av 15 år vokset fram en organisasjon på 100,000 medlemmer, og store sosiale tiltak er allerede blitt satt i verk. I U.S.A. er der 200 jocistavdelinger, i de fleste store byene, særlig utbredt blandt funksjonærer som har vist en usedvanlig apostolisk iver; men bortsett fra i St. Francisko har de enda ikke trengt inn i de store massene av folket. I hele det latinske Amerika fra Mexico til Argentina finnes der i alle statene avdelinger av J.O.C. Enkelte steder er den nasjonale organisasjonen alt vokset seg sterk, f. eks. i Costa Rica, Nicaragua, Colombia, Argentina og Uruguay. I andre stater er der enkelte sterke sentrer av katolsk arbeiderungdom, som i Salvador, Equator, Guatemala og Chili. I de øvrige statene er arbeidet også kommet igang. Geistligheten og seminaristene viser overalt en voldsom begeistring for J.O.C., og reiser ofte tusenvis av kilometer for å delta i konferansene.

Hovedformålet for reisen var en studieuke i Costa Rica, hvor alle de amerikanske statene var representert. Her drøftet man alle de problemer som er oppstått for arbeiderungdommen i de senere år, og hvordan massen skulle vinnes for kristendommen. Sokneprestene avla rapport om arbeiderungdommens stilling på sine respektive steder og kom med sine forslag.

Neste år vil Kanada i forbindelse med 15 års jubileet for J.O.C. arrangere en internasjonal jocistkongress i Montreal. Her vil alle land bli representert og der vil bli undertegnet et internasjonalt arbeidsprogram.

En annen opplevelse på reisen var to studieuker for seminarister, den første ved universitetet Notre-Dame i Southbend ved Chicago, hvor 150 seminarister fra 25 forskjellige stater kom sammen. Hele uken var viet katolsk aksjon, særlig J.O.C., og skulle være en forberedelse til framtidige presters arbeid i katolsk aksjon.

Den andre studieuken ble holdt i London av seminarister fra hele England og behandlet utelukkende J.O.C. Der var foregninger og diskusjoner om hvordan man best skulle løse arbeiderungdommens problemer. Ettermiddagen ble brukt til besøk i arbeidsmiljø og aftenen besøk i forskjellige avdelingsmøter. Blant de mange talere var kardinal Griffin, som oppmuntret seminaristene til å forberede seg grundig til sin framtidige oppgave som prester for katolsk aksjon, særlig med henblikk på arbeiderne. Alle forelesningene behandlet arbeiderspørsmål som er like aktuelle over alt i ver-

Julegave fra den Hl. far

Den Hl. far har sendt en sum til hans høyærværdighet biskop Mangers som skal fordeles til tyske fanger i Norge. Biskopen har tilstillet rette vedkommende pengene.

Likeledes har den Hl. far sendt penger til trengende barn — å utdele etter biskopens skjønn.

den: Den økonomiske og sosiale usikkerheten, mangelen på respekt for den enkelte og familien, motsetningen mellom de fattiges elendighet og de enkeltes ustyrtelige rikdom, som gir grunn til mindreverdighetskompleks og utnyttelse av arbeiderne. Det er brennende spørsmål som har betydning for hele sivilisasjonens framtid. Særlig gjelder det å hjelpe arbeiderungdommen fra den alder da de slutter skolen og begynner arbeidslivet og til de gifter seg og får egne hjem. Det er de viktigste årene for åndelig og moralsk utvikling, og til å forme personligheten så de unge kan være rustet til å møte alle de problemer og vanskeligheter som livet og miljøet fører med seg.

Jocistenes løsning er først og fremst å organisere en sterk, samlet bevegelse blant ungdommen for sin egen formasjon, med gode ledere som kan samarbeide seg imellom og med massen. Foruten de nasjonale avdelingene for J.O.C. har det vist seg nødvendig å samles på internasjonal basis, og ha en internasjonal organisasjon for å løse de felles problemer som arbeiderungdommen er stillet overfor i dag mer enn noen gang tidligere.

Andre spørsmål som ble tatt opp var familielivets problem, med alle de uregelmessige ekteskap og illegitime barn, fredens problem foran den voksende nasjonalisme og de totalitære regjeringer, industrialiseringsproblemet i tidligere jordbruksdistrikt, problemet de innfødte og fargede rasers stilling i samfunnet, oppdragelse av folke-massen, prestemangelen, og framfor alt problemet legmannsapostolatet, organisasjon og utdannelse av de nødvendige legmannsapostler i alle miljøer og overfor alle samfunnsspørsmål.

Domherre Cardijn uttaler som et resumé av sine inntrykk at dette problemet er i dag og i den nærmeste framtid det aller viktigste som Kirken har å løse. For å bevare religionen, Kirken og sivilisasjonen overfor materialisme og nyhedenskap trengs en fast organisasjon av kristne legfolk som kan møte alle problemer i det moderne samfunn. Det er de neneste effektive revolusjonen, en revolusjon uten hat og vold, mord og ødeleggelse, en revolusjon av en ny ungdom, en ny arbeiderklasse, en ny livsoppfatning, det erden eneste redningen. Alle andre reformer, hvor nødvendige de enn kan være, blir sterile uten denne indre fornyelse. Videre framhever han at det nytter ikke med noen negativ løsning som antikommunisme, antisosialisme etc. men bare med en positiv holdning, en levende, apostolisk kristendom. For å spre mørket er der bare ett middel: å sende ut lyset, sannhetens, rettferdighetens, barmhjertighetens lys, om menneskets verdighet, familielivets hellighet, arbeidets velsignelse og livets overnaturlige mening.

Elin Wägner: «Åsa-Hanne».

Michael Neiiendam: «Kaj Munk, presten».

Marion Gilbert: «Brevet».

Roland de Pury: «I ene-selle».

Ansgar Forlag:

Alfred Hauge: «Ropet».

Dreyers Forlag:

Alf Larsen: «I jordens lys». Dikt.

Samlerens Forlag (dansk):

Christopher Dawson: «Nationerne under Dom.»

Det danske Forlag:

Karen Plovgaard: «Det ny Rige».

Vi presenterer her en liste over bøker som er kommet ut til denne jul — en brokdel av bokflommen, men en tør nok si et karakteristisk utsnitt av tidens litterære trekk. Å anmelde dem inngående er fristende, men vil ta for megen plass i papirrasjoneringens epoke — så lenge «St. Olav» ikke kan være ukeblad som før. Vi må derfor innskrenke oss til å henlede oppmerksomheten på noen enkelte av dem som særlig fortjener det. En del av bøkene taler jo for seg selv — bare gjennom sine titler. Ronald Fangen: «Presten», er fortsettelsen av «Kvernen som maler langsomt», og som den et helstøpt innlegg for personlig kristendom som samfunnsfaktor.

På linje med den ligger Harry Blomberg: «Paradisets Port», som imidlertid spiller på langt mer drastiske strenger enn Fangens bok. En kunne fristes til å si at det er en av de uhyggeligste bøker som er skrevet på lenge, fordi den så realistisk behandler et miljø en nok vet eksisterer, men helst vil holde seg fra livet. Men Blomberg kjenner ikke til barmhjertighet med den sosiale likegyldighet og bevisste uvitenhet — og heller ikke med den kristelige lunkenhet. Det er ikke noen «morsom» bok, men den er det langt betydningsfullere: en «god» bok.

Det er ganske pussig å stille den sammen med en bok som William Saroyan: «Den menneskelige komedie». Det er en kjærlighetens lovsang over gode mennesker som gjør livet godt for hverandre — så godt at det også blir godt å dø. En bok en blir lys og glad til sinns av å lese. Det er Ekko-Forlaget som har utgitt den og hvis spesialitet overhodet er gode oversettelser av god og interessant utenlandsk litteratur. Vi nevner i den forbindelse Beatrice Harraden: «Skip i natten», som utmerket underholdningslektyre. Det er bare synd at det skjønnede dikt hvis første linje har lånt navn til boken «Ships that pass in the Night» og hvis idé danner grunntonen ikke er tatt med. Og med det samme vi er ved underholdningslesningen, kan vi nevne et virkelig fornøydlig eksempel av rasen: Lill Herlofson Bauers Oslo-snapshot: «Fullt hus», av et ungt nygift ektepars boligvansker. Lett kost, men den pretenderer heller ikke annet.

Johannes Jørgensens festdag har avfødt bl. a. to bøker på dansk Gyldendal. Brevene til ungdomsvennen Stuckenberg er spesielt knyttet til dansk miljø og har derfor ikke den interesse her oppe som magister Emil Fredriksen, den kjente katolske kritikers bok om Johannes Jørgensens ungdom — den er i høy grad leseverdige.

På Aschehoug har Magnhild Haalkke utsendt «Karenanna-Velde». Om den er det nok å si at den står på høyde med hennes tidligere fine og følsomme bøker med den intensive innleven i forholdene mellom foreldre og barn — og manglen på forhold ikke å forglemme.

Tidene har lært menneskene å elske dikt — det er som

det opprevne i vårt liv har gitt oss mer sans for det bundne og harmoniske i poesiens yndlingsspråk: versmålet. Men noe kan det vel også ligge i at våre diktere har fått bredere vinge-fang gjennom lidelser, som ikke har vært blomster av romantikkens «Weltschmerz», men nøkterne realiteter på sjel og legeme. Det gjelder Arnulf Øverlands: «Tilbake til livet» og det gjelder de siste års produksjon i Gunnar Reiss-Andersens: «Samlede dikt» — og det gjelder ikke Alf Larsens: «I jordens lys», som er vektige, tankefulte, formfullendte, vakre — alt estetisk utmerket, men for de fleste dikts vedkommende underlig blodløse, vitaminfattige!

Yndefull subjektiv er «Boken om Bjørn» av hans hustru Eileen Bjørnson — og dypt tragisk fordi intet liv kan leves lykkelig på forelskelse. Og en gjør ikke ustraffet et menneske til sin Gud. Men én ting har Eileen Bjørnson: hun har «elsket meget» — og så får en være takknemlig for en bok som beriker ens erkjennelse selv om det ikke er i den retning forfatterinnen har ment. Billedstoffet har stor interesse.

Boken av Fredrik Ramm og boken om ham er begge gripende menneskelige dokumenter — Neiiendam's bok om den danske dikterpresten Kaj Munk også.

Til slutt vil vi nevne at Mædler «Veier til sjelelig sunnhet» har som undertittel «fra en nervelæges praksis», hvorved bokens egenart er angitt.

E. D.-V.

Hilsen til moder Constantine

Moder Constantine, Priorinne for Karl Borromæussøstrene ved St. Torfinns klinikk, Hamar, reiste i høst til Holland for å delta i kongregasjonens generalkapitel den 15. oktober.

Istedenfor hennes retur til Hamar kom meddelelsen om at hun blir i Holland. (Hennes adr. er Haag, Prinsengracht 36).

Det er med vemot hennes trosfeller og venner i Norge mottar denne beskjed, og det er med vemod Moder Constantine skriver sitt farvell til Norge. «Lydigheten krever dette offer av meg,» skriver hun. «Guds vilje skje. Men mitt hjerte er i Norge, og der forblir det.»

— — —
Moder Constantine kom til Norge i 1923. Sammen med 3 søstre av samme orden kom hun til Molde og ble assistent ved sykehuset der under Moder Fulgentia som senere ble ordenens generalpriorinne. Moder Constantine fulgte Moder Fulgentia som forstanderinne ved sykehuset og kom senere som forstanderinne til St. Torfinns klinikk på Hamar.

Moder Constantine har vært to perioder på Hamar og nedlagt et godt arbeid der. Det er menighetens sorg at den ikke fikk anledning til å holde noen avskjedsfest for den avholdte priorinne. Den bringer henne i steden på denne måten sin hjertelige takk for hva hun har gjort for hver enkelt og for Kirkens åndelige og materielle tarv.

Moder Constantine er i vårt minne som en bramfri og hjertevarm personlighet som aldri stakk seg fram, men likevel hadde en priorinnes verdighet i sitt vesen. Hun var et eksempel ved sin ydmykhet, offervilje, flid og hjelpsomhet. Alt hadde hun omtanke for, fra det minste detaljarbeid i «bedriften» til bygge- og ominnredningsplanene for klinikken.

Trosfeller og andre venner i Norge sender i ærbødighet Moder Constantine sin varmeste takk og sine beste ønsker.

X.

til buljong
supper, sauser
og stuinger.

NOREX SUPPE
KRAFT

Buljongpulver og ekte kjøttstrakt

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1901

Skadeforsikring

Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 25 085 - 25 223

**Norges Katolske Kvinne-
forbunds boklotteri**

Da vi ennå har mange uavhentede
gevinster, har vi bedt om plass her
for trekningslisten i sin helhet.

Tallene i parentes er gjenstandenes
nr. Se gevinstfortegnelsen nedenfor.)

550 (21) — 640 (2) — 836 (26)
857 (14) — 909 (3) — 991 (19)
1434 (11) — 1472 (27) — 1877 (13)
2020 (22) — 2115 (29) — 2204 (18)
2293 (30) — 2332 (4) — 2402 (25)
2563 (1) — 2597 (15) — 2760 (16)
3197 (10) — 3506 (17) — 3553 (7)
3847 (8) — 3857 (12) — 4040 (20)
4253 (6) — 4292 (23) — 4412 (28)
5149 (9) — 5158 (5) — 5306 (24)

Gevinstfortegnelse:

(1) Bull: Tradisjoner og minner.
(2) Kinck: Hvitsymre i utslåten. (3)
Kyhring: Gutta på skauen. (4) Mc-
Millan: Montgomery og hans menn.
(5) Vasilevska: Regnbuen. (6) Grieg:
Friheten. (7) Findahl: Undergang.
(8) Bull: Tretten taler på Grini. (9)
Sandel: Kranes konditori. (10) Falk-
berget: Nattens brød. (11) «De ti
bud». (12) Width: Det britiske ver-
densrike. (13) Douglas: Men jeg så
ham dø. (14) Wergeland: Lyriske
dikt. (15) Findahl: Undergang. (16)
Benson: I dronningens navn. (17)
Kinck: Sneskavlen brast (I—III). (18)
Undset: Kristin Lavransdatter (I—III).
(19) Norges konger og dronninger
gjennom 1000 år. (20) Hølsås: Norge
under Haakon VII. (21) Manus: Det
vil helst gå godt. (22) Juul Sundvik:
Oppover igjen. (23) Saint-Exupery:
Speiding over Arras. (24) Katolsk
messebok (i skinnbind). (25) Bøe:
Forbuden frukt. (26) Vogt: Inntil 1910.
(27) Østereng: Kaksen på Hvitstein.
(28) Beijer: Brita (I—III). (29) Sin-
ger: Brødrene Ashkenazi. (30) Koren
Wiberg: Bergensk kulturhistorie.

BARNEBOKLOTTERIET

152 (10) — 215 (21) — 365 (23)
787 (26) — 1275 (24) — 1757 (25)
2018 (4) — 2050 (3) — 2103 (12)
2159 (14) — 2527 (13) — 2609 (8)
2642 (7) — 2913 (18) — 2957 (15)
3217 (27) — 3252 (11) — 3343 (6)
3450 (20) — 4082 (30) — 4179 (16)
4250 (19) — 5020 (5) — 5022 (29)
5057 (28) — 5087 (22) — 5189 (9)
5826 (17) — 5833 (1) — 6076 (2)

Gevinstfortegnelse:

(1) Amundsen: Eventyrreisa. (2)
Beecher-Stowe: Onkel Toms hytte.
(3) Evjenth: Han som reddet verden.
(4) Ring: Peik. (5) Verne: Tsarens
sendebud. (6) Mohr: Nesten et even-
tyr. (7) Brochmann: Et eventyr om
Norge (I—II). (8) Barnas Werge-
land. (9—10) Milne: Ole Brumm.
(11) Snorre, folkeutgave. (12—13)
Benneche: Sjøroverskuta. (14) Amund-
sen: Eventyrreisa. (15) Ståle: Detek-
tivgjengen. (16) Winther: Detektiv-
tvilingene. (17) Speland: Gustav og
Eli. (18) Durban Hansen: Til et yn-
dig land. (19) Aanes: Øvrefjellgutte-
ne. (20) Bøgenæs: Vi skal aldri glem-
me. (21) Rynning Tonnesen: En kjer-
nekar. (22) Thordemann: Skjærgår-
dens melodi. (23) Torgeirson: Lihaug-
guttene. (24) Høimyr: Den velsigna
Gudmundguttene. (25) Balstad: Jule-
helg hos Farfar. (26—30) Hvem, hva,
hvor (oppslagsbok).

Rett trekning bevitnes.

Oslo politikammer, 16. sept. 1946.

K. T. Sandnes,
politikonstabel.

Gevinstene blir tilsendt ved innsen-
delse av loddet til fru Sinding, Gabels-
gt. 23, Oslo.

T. S. Jacobsen
Begravelsesbyrå

Ullevålsvn. 1

Telf. 32 334. 32 246

Privat 58 550. 94 372

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

REDAKTØR:

E. DITHMER-VANBERG

REDAKSJON OG EKSPEDISJON:

Akersvegen 5 I. Telefon 23 743.

ST. OLAVS EKSP. OG FORLAG:

Kl. 10—15, unntatt onsdag.

Utbetalinger kun tirsd. kl. 13—14.

ABONNEMENTSPRIS: kr. 2,50 pr.

kvartal, for utlandet + avisporto.

ABONNEMENT tegnes i ekspedi-

sjonen og på ethvert postkontor.

ANNONSER må være innsendt in-

nen søndag aften.

MANUSKRIPTER må være inr-

sendt innen fredag aften.

16 forskjellige nydelige prospektkort fra «Liturgisk Utstilling 1946»

kan nå fåes kjøpt i St. Olavs
ekspedisjon, Akersveien 5.
Pris 40 øre pr. stk.

Julens forandrede gudstjenesteliste

St. Olavs kirke.

Julaften 24. desember.

Kl. 24: Midnattsmesse (levitmesse) med kort preken og felleskommunion. Dørene åpnes kl. 23.30 for katolikker og 23.45 for alle.

1. juledag, 25. desember.

Kl. 8: stille hl. messe.

Kl. 8.30: Fromesse med kommunion.

Kl. 11: Pontifikal høymesse med preken av Hs. Høyerverdighet biskopen.

Kl. 19: Høytidelig andakt.

2. juledag, 26. desember.

Kl. 8.15: Prelatmesse med kommunion.

Kl. 11: Høymesse med preken.

Ingen aftenandakt.

Nyttårsaften, 31. desember.

Kl. 19: Takkegudstjeneste med preken av Hs. høyerv. biskopen og Te Deum.

Nyttårsdag, 1. januar 1947.

Kl. 7: Stille messe.

Kl. 8.15: Prelatmesse med kommunion.

Kl. 11: Høymesse med utstilling av alterets hl. sakrament og preken.

Kl. 19: Sakramentandakt.

St. Halvards kirke, Urtegt. 29.

Julaften, 24. desember:

Kl. 24: Midnattsmesse med preken. Deretter en stille hl. messe.

1. juledag, 25. desember:

Kl. 8: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Kl. 19: Andakt.

2. juledag, 26. desember:

Kl. 8: Sangmesse.

Kl. 10.30: Høymesse med preken og sakr. velsignelse. Ingen etterm.andakt.

Søndag 29. desember:

Kl. 8: Stille hl. messe med kort preken.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Kl. 19: Andakt.

Nyttårsaften, 31. desember:

Kl. 19: Andakt med preken i søstrenes kapell.

Nyttårsdag, 1. januar:

Kl. 8: Sangmesse med preken.

Kl. 10.30: Høymesse med preken og sakr. velsignelse. Ingen etterm.andakt.

Torsdag 2. januar:

Kl. 19: Sakramentsandakt i søstrenes kapell.

Juletrefesten for voksne 29. des. kl. 20.00 presis

Åpningstale av St. Halvardslagets formann.

Juletale av pastor Hansteen-Knudsen.

Gang rundt juletreet. — Bevertning.

Pakkeauksjon. Pakker bes medtatt.

Kunstnerisk underholdning.

Entré kr. 2.00.

Juletrefesten for barn 30. des. kl. 16.30 presis

Tale til barna ved pater Knut Hansen.

Gang rundt juletreet. — Stor overraskelse.

Bevertning. — Julenisse og poser.

Entré voksne og barn kr. 1.00.

Nyttårsfest

O.K.Y. arrangerer i år, som vanlig, en nyttårsfest 1. nyttårsdag kl. 20.

Tegningliste er utlagt i porten på St. Josephs Institutt, Akersv. 4.

Listen inndras når den er fulltegnet.

Enr é kr. 4.00 betales ved tegningen.

Vanlig selskapsantrekk, ikke smoking og lang kjole.

Festkomiteen.

St. Sunniva skoles juleforestilling

finner sted

lørdag 28/12 kl. 18 og mandag 30/12 kl. 19.

Entré: Voksne kr. 2.00 — Barn kr. 1.00.

N.B! Bare forhåndssalg av billetter.

Forestillingen blir gjentatt i januar.

N.B. Gudstjenestene blir holdt i kirken, dersom det ikke uttrykkelig blir nevnt noe annet.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Julaften, 24. desember.

Kl. 24: Midnattsmesse med festpreken.

1. juledag, 25. desember:

Kl. 9.30: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Kl. 18: Kompletorium og sakramentsandakt.

2. juledag, 26. desember:

Kl. 8.15: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Kl. 18: Kompletorium og sakramentsandakt.

Nyttårsaften, 31. desember:

Kl. 19: Sakramentsandakt og Te Deum.

Nyttårsdag, 1. januar 1946:

Kl. 8.15: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse med preken.

Grefsen kapell, Glads vei 23.

1. juledag, 25. desember:

Kl. 8: Norsk sangmesse.

2. juledag: 26. desember:

Kl. 9.30: Sangmesse med preken.

Nyttårsdag, 1. januar:

Kl. 9.30: Sangmesse med preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 1, Stabekk.

Julaften, 24. desember:

Kl. 24: Midnattsmesse.

1. juledag, 25. desember:

Kl. 10: Høymesse med preken.

Kl. 18: Festandakt.

2. juledag, 26. desember.

Ingen fromesse.

Kl. 10: Høymesse med preken og sakramental velsignelse.

Nyttårsdag, 1. januar 1947:

Ingen fromesse.

Kl. 10: Høymesse med preken.

Kl. 18: Sakramentsandakt.

Vår Frue Villa.

Julaften kl. 24: Midnattsmesse.

1. juledag kl. 9: Sangmesse med preken. Kl. 17: Andakt med preken.

2. juledag kl. 9: Sangmesse med preken. Kl. 17: Andakt med preken.

Nyttårsdag som søndager.